VENDIM
Nr.30, datë 1.12.2005

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar	i	Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar	i	“ “
Fehmi Abdiu	Anëtar	i	“ “
Kristofor Peçi	Anëtar	i	“ “
Kujtim Puto	Anëtar	i	“ “
Vjollca Meçaj	Anëtare	e	“ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar	i	“ “
Petrit Plloçi	Anëtar	i	“ “
Sokol Sadushi	Anëtar	i	“ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datë 15.2.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.14 Akti që i përket:

KËRKUESE: SHOQATA KOMBËTARE E TË SHPRONËSUARVE “PRONËSI ME DREJTËSI”, përfaqësuar nga avokat Agim Tartari, me autorizim.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. KUVENDI I SHQIPËRISË, përfaqësuar nga Viktor Gumi, me autorizim.

2. KOMITETI SHTETËROR PËR KTHIMIN DHE KOMPENSIMIN E PRONAVE, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i neneve 3.2, 3.5, 5, 6.1, 6.2, 7, 8.2, 8.3, 8.4, 9 dhe 13.2 të ligjit nr. 9235, datë 29.7.2004 “Për kthimin dhe kompensimin e pronës”.

Kërkuesi ka parashtruar përpara Gjykatës Kushtetuese se dispozitat ligjore të sipërcituara të ligjit “Për kthimin dhe kompensimin e pronës” janë të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë në këto drejtime kryesore:

- E drejta e pronësisë përfshin të drejtat pasurore mbi sendet e luajtshme dhe të paluajtshme. Shmangia që i bën neni 5 i këtij ligji kthimit dhe kompensimit të pronës së luajtshme është në kundërshtim me nenin 41 pika 1 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe me nenin 1 të protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut;

- Kufizimi i së drejtës së pronësisë deri në 500 m^2 për pronën jashtë vijave kufizuese të qyteteve apo qendrave të banuara i parashikuar në nenin 3 pika 5 të ligjit është shkelje e nenit 41 pika 1 dhe nenit 18, pika 1 të Kushtetutës;

- Pronarët nuk e kanë humbur për asnjë çast titullin e së drejtës së pronësisë. Karakteri shpronësues dhe pa shpërblim që ka neni 6 pika 1 dhe neni 7 i ligjit është në kundërshtim me ekzistencën e interesit publik dhe të shpërblimit të drejtë që parashikon neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë;

- Neni 8, pikat 2, 3, 4 prekin thelbin e së drejtës, sepse nuk ia kthejnë pronën pronarit, por e detyrojnë atë që t’ia shesë qiramarrësit pronën e paluajtshme;

- Neni 9 pika 1 e ligjit e kthen të drejtën e pronarit në një të drejtë iluzore, përderisa vendos afate për lirimin e banesave dhe për pagimin e qirasë minimale dhe të paliberalizuar;

- Metodologjia e përpunuar nga Komiteti Shtetëror i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave për vlerësimin e pronës rrezikon të cenojë të drejtat e pronarëve.

GJYKATA KUSHTETUESE,

dëgjoi relatorin e çështjes Sokol Sadushi, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, në nenin 181 të saj, ka parashikuar rregullin, sipas të cilit

Kuvendi i Shqipërisë detyrohet të nxjerrë ligje për rregullimin e drejtë të çështjeve të ndryshme që lidhen me shpronësimet dhe konfiskimet e kryera para miratimit të kësaj Kushtetute, duke u udhëhequr nga kriteret e nenit 41. Mbi bazën e këtij detyrimi, Kuvendi i Shqipërisë ka nxjerrë ligjin nr.9235, datë 29.07.2004 "Për kthimin dhe kompensimin e pronës", disa nga dispozitat e të cilit, janë objekt shqyrtimi në këtë proces gjykimi kushtetues.

Pretendimet e kërkuesit për papajtueshmërinë me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të disa prej dispozitave të këtij ligji përqendrohen kryesisht në drejtim të mohimit dhe kufizimit të palejueshëm që ligjvënësi i ka bërë të drejtës së pronës. Mënyra e rregullimit ligjor që Kuvendi i Shqipërisë i ka bërë të drejtës së pronës, që sipas kërkuesit konsiderohet se nuk është humbur për asnjë çast, megjithë legjislacionin që ka ekzistuar në vite, bie ndesh me kuptimin që i ka dhënë asaj neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, si edhe neni 1 i protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Gjykatës Kushtetuese i nevojitet, para se ajo të arrijë në vlerësimin përfundimtar të kërkesës, të analizojë dhe të shqyrtojë pretendimet e kërkuesit mbështetur në kuptimin që i jepet të drejtës së pronës dhe në frymën që mbartin dispozitat përkatëse të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Analiza dhe interpretimi nga ana e Gjykatës Kushtetuese i disa prej koncepteve kushtetuese që kanë të bëjnë me "*interesin publik*" dhe me "*shpërblimin e drejtë*", si dhe respektimi i parimeve të drejtësisë, të proporcionalitetit dhe të shtetit social, përbëjnë njëkohësisht edhe kufijtë kushtetues të hapësirës së vlerësimit, mbi të cilat duhet të orientohet ligjvënësi për respektimin e së drejtës së pronës.

Gjykata Kushtetuese thekson se neni 181 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë përbën një dispozitë kalimtare, që përcakton detyrimin e Kuvendit për të normuar rregullimin e drejtë të çështjeve që kanë të bëjnë me shpronësimet dhe konfiskimet e kryera përpara miratimit të kësaj Kushtetute. Kjo dispozitë kushtetuese ka për qëllim t'i hapë rrugën ligjvënësit për të ndrequr në afate të arsyeshme kohore dhe brenda të gjitha mundësive që ka shteti, një padrejtësi që i është bërë shtresës së ish-pronarëve. Nga kjo pikëpamje, norma kushtetuese e sipërcituar, e cila nuk mund të ketë fuqi prapavepruese, përbën një orientim për ligjvënësin që çështjet e shpronësimeve dhe të konfiskimeve, t'i rregullojë pa tejkaluar kufizimet e lejueshme dhe duke respektuar standardet kushtetuese.

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në disa vendime të saj, si para, ashtu dhe pas miratimit të Kushtetutës, problemin e së drejtës së pronës, si edhe atë të kthimit e kompensimit të saj i ka trajtuar si çështje të rëndësishme të jurisprudencës kushtetuese. Çështjeve të tilla u është kushtuar një vemendje e posaçme edhe nga jurisprudenca europiane. Duke iu referuar kësaj jurisprudence konstatohet se ajo, në çdo rast, ka mbështetur qëndrimin se e drejta për pronën, në kuptimin kushtetues dhe të rregullave të së drejtës ndërkombëtare, nuk identifikohet me rikthimin e pronës të marrë nga ana e regjimeve totalitare. Procesi i kthimit dhe kompensimit të pronave në vendet e tranzicionit paskomunist nuk bazohet në të drejtën e pronës, por në parimin e ndershmërisë dhe të drejtësisë dhe, për më tepër, në parimin e shtetit social.[1] Këtij qëndrimi i është përmbajtur përgjithësisht praktika e të gjitha vendeve që janë ndeshur me të njëjtin fenomen.

"Parimi i drejtësisë kërkon që të merren në konsideratë jo vetëm interesat e ish-pronarëve dhe të trashëgimtarëve të tyre, por gjithashtu edhe ato të anëtarëve të tjerë të shoqërisë, si edhe interesi publik në tërësi. Kështu, parimi i drejtësisë dhe ai i proporcionalitetit, nuk kërkojnë ... të kthejnë të drejtat e pronësisë për të gjithë ish-pronarët a trashëgimtarët e tyre apo t'i kompensojë ata me vlerën e plotë."[2] Objektivi i kthimit të të drejtave të pronës nuk është fshirja e të gjitha padrejtësive, por zvogëlimi i tyre. Kthimi i të drejtave të pronës nuk duhet të shkaktojë padrejtësi të tjera.[3]

Nga kjo pikëpamje, rregullimi i kthimit dhe kompensimit të pronës në origjinën e vet, synon të korrigjojë, për aq sa është e mundur "brenda mundësive dhe kushteve ekonomiko-sociale të vendit", padrejtësitë e regjimit të kaluar, të kryera në dëm të pronës private nëpërmjet shtetëzimeve, shpronësimeve, konfiskimeve ose me çdo mënyrë tjetër të padrejtë.[4]

Në të gjitha qëndrimet e mbajtura në jurisprudencën kushtetuese europiane, duke përfshirë këtu edhe atë shqiptare, konstatohet se, në respektim të parimit të drejtësisë dhe të shtetit social, nuk mund të vendosen detyrime për kompensimin tërësor të pronës së shpronësuar apo të shtetëzuar nga regjimet që nuk

---

[1] Referenca është në një vendim të Gjykatës Kushtetuese Gjermane. Shih më gjerë Gerechtigkeit und Socialstaatlichkeit. BverfGE 84,91 (121, 130).

[2] Vendimi nr. 2002-12-01, datë 25.3.2003 i Gjykatës Kushtetuese të Letonisë.

[3] Vendimi P1.US 1/98, datë 22.9.1998 i Gjykatës Kushtetuese të Republikës Çeke.

[4] Vendim i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë nr. 26, datë 24.4.2001, Përmbledhje vendimesh, viti 2000-2001, faqe 194.

kanë respektuar standardet minimale të të drejtave të njeriut dhe se "rivendosja e plotë e të drejtave të mëparshme të pronësisë do të ishte në kundërshtim me vet parimin e barazisë."[5]

Mbështetur në këtë këndvështrim të problemit, Gjykata Kushtetuese vlerëson se e drejta e pronës në kuptimin që i jep neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe neni 1 i protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, nuk mund të barazohet me kuptimin që ka në vetvete e drejta për kthimin dhe kompensimin e pronave. Gjykata Kushtetuese çmon se nuk qëndron dhe është i pabazuar referimi në nenin 1 të protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut që ka bërë kërkuesi për të argumentuar pretendimin e tij se dispozitat e ligjit "Për kthimin dhe kompensimin e pronës" dhe konkretisht neni 6, pika 1 dhe neni 7, e kanë përligjur shpronësimin pa shpërblim.

E drejta e pronës nuk njejtësohet me të drejtën e kthimit të saj. Ky është kuptimi i nenit 1 të protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, i cili mbron vetëm zotërimet ekzistuese të personit dhe nuk garanton të drejtën e fitimit të zotërimeve.

Jurisprudenca e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut për këto çështje i përmbahet qëndrimit *se nuk përbën pasuri bindja për ekzistencën e së drejtës së pronësisë, e cila për një kohë të gjatë nuk është shfrytëzuar në mënyrë të efektshme*.[6] Pra, ky nen i Konventës Europiane garanton të drejtën e gjithësecilit për gëzimin në mënyrë paqësore të pasurive të tij, që rrjedhimisht përdoret vetëm për pasuritë ekzistuese të personit.[7] Prandaj, në kuptim të kësaj dispozite të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, pasuri konsiderohet ajo çka është kthyer si administrativisht, ashtu edhe gjyqësisht në mënyrë përfundimtare. Pas kësaj, çdo ndërhyrje që prek padrejtësisht këtë pasuri i jep shkas kërkesës për zbatim të nenit 1 të protokollit 1 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Këtij qëndrimi i është përmbajtur edhe jurisprudenca kushtetuese shqiptare. Gjykata Kushtetuese e çmon të nevojshme për t'iu rikthyer asaj për zgjidhjen e çështjes në shqyrtim. Në vendimin nr.4, datë 8.4.1994, Gjykata Kushtetuese, ndërmjet të tjerash, arsyeton: "*Mbi këtë bazë të re kushtetuese e ligjore dhe të akteve të tjera të ligjshme të pushtetit ekzekutiv, filloi procesi i "vetëshpronësimit" të shtetit në favor të pronësimit të individëve… Shteti nuk u shpronësua menjëherë nga pasuritë, të cilat në atë kohë figuronin "de jure" në pronësi të tij. Përkundrazi ai vazhdon të veprojë me cilësinë e tij si pronar dhe, si i tillë, përcakton vetë pronat shtetërorë që mund të privatizohen, organet e ngarkuara për të bërë privatizimin, si dhe mënyrat e realizimit të tij... Duke iu referuar formulimit të nenit 1 të këtij ligji e të një sërë dispozitash të tjera, Gjykata Kushtetuese konkludon se ligji në fjalë përshkohet nga parimi sipas të cilit shteti merr përsipër (detyron vetveten) t'u kthejë ish-pronarëve, d.m.th., t'i ripronësojë ata me ato prona që faktikisht dhe juridikisht është e mundur të kthehen, mbasi ekzistojnë efektivisht e janë në fondin e pronësisë shtetërore ose mbahen pa arsye të përligjura nga të tjerët*"[8].

Mbështetur te referimi në jurisprudencën kushtetuese shqiptare, në kuptimin e nenit 181 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, si dhe në kuptimin e përmbajtjes së legjislacionit të nxjerrë nga ligjvënësi, pavarësisht nga veprimet e padrejta ose arbitrare që i janë bërë së drejtës së pronës nëpërmjet akteve ligjore e nënligjore ose vendimeve gjyqësore, nxirret konkluzioni se pronarëve u humbi e drejta e pronësisë. Ky konkluzion përbën arsyen që këta persona, duke mos gëzuar në vijimësi pronat e tyre në cilësinë e pronarit kërkojnë që, nëpërmjet procedurës së kthimit dhe kompensimit të pronës, ta rifitojnë këtë cilësi.

Gjykata Kushtetuese vëren se mbajtja e një qëndrimi të kundërt, që parakupton njohjen e së drejtës së pronës, si një njohje e vazhdueshme dhe e pandërprerë e ekzistencës së saj, megjithë ligjet që e kanë ndryshuar regjimin e kësaj pronësie, vë në dyshim si qëllimin ashtu edhe vetë vlefshmërinë e ligjeve që janë nxjerrë për çështjen e kthimit dhe të kompensimit të pronave.

Mbështetur në këto argumente, Gjykata Kushtetuese nxjerr përfundimin se ligji "Për kthimin dhe kompensimin e pronave" nuk ka në përmbajtjen e tij konceptin e shpronësimit të pronës së pronarëve, por respektimin nga ligjvënësi të kritereve që parashikon neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë për kthimin e pronave të shpronësuara, të konfiskuara apo të shtetëzuara padrejtësisht.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenet 41 dhe 181, ka pranuar kriteret e "*rregullimit të*

---

[5] Komisioni Europian për Demokracinë nëpërmjet ligjit (Komisioni i Venecias); Opinion mbi projektligjin "Për kthimin dhe kompensimin e pronës" të Republikës së Shqipërisë, miratuar nga Komisioni i Venecias në Seancën e 58 Plenare (Venecia, 12-13 Mars 2004).

[6] Marek Antoni Novicki: Rreth Konventës Europiane, faqe 344, referuar në vendimin "princi Hans-Adam II i Lihtenshtejnit kundër Gjermanisë, i datës 12.7.2001, Dhoma e madhe, ankesa nr 42527/98, par.83.

[7] Monica Carss-Frisk: E drejta e pronës; Manualet e të drejtave të njeriut, nr. 4; Një udhëzues për zbatimin e nenit 1 të protokollit 1 të KEDNJ, 2001, faqe 19.

[8] Vendimi i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, nr.4, datë 8.04.1994, Përmbledhje e vendimeve, viti 1992-1996, faqe 111-113.

drejtë" dhe të "*shpërblimit të drejtë*". Nga këto kritere kushtetuese rezulton se kriteri për shpërblimin ose kompensimin në dobi të ish-pronarit nuk mund të jetë i plotë, por i drejtë. Ky rregullim kushtetues i detyrohet jo vetëm funksionit të dyfishtë privat dhe shoqëror që mbart në vetvete e drejta e pronës, por edhe rrethanave historike, politike, ekonomike, shoqërore e juridike, të cilat kanë ndikuar në situatën e krijuar dhe, si të tilla, nuk mund të mos i kishte parasysh ligjvënësi.

Funksioni privat që ka e drejta e pronës sjell ndikimin e vet në gëzimin normal të lirive dhe të të drejtave të individit. Kuptimi historik dhe ai i sotshëm i garancisë së pronës është kuptimi i një të drejte themelore që lidhet pazgjidhshmërisht me lirinë individuale.[9]

Prona ka njëkohësisht edhe karakterin e dallueshëm shoqëror, sepse përdorimi i saj duhet t'i shërbejë mirëqenies publike. "Për sa kohë funksioni i pronës është një mjet për ruajtjen e lirisë vetjake, prona gëzon një mbrojtje të veçantë... Nga ana tjetër, ligjvënësi mund të vendosë kufizime ndaj pronës sa më i madh të jetë funksioni social i saj."[10]. Sidoqoftë, "garancia kushtetuese e pronës nuk mund të pranojë kufizime jo proporcionale, d.m.th., kufizime që nuk justifikohen me konsiderata sociale."[11]

Nga koncepti i së drejtës së pronës që ka pranuar Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenin 41 të saj, të cilin e ka sanksionuar edhe neni 1 i protokollit shtojcë të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, nuk rrjedh asnjë e drejtë absolute për shpërblim të plotë. Çështja e detyrimit për dëmshpërblim në vetvete dhe kufijtë e tij përcaktohen nga rrethanat e secilit rast konkret. Shteti ka një hapësirë të gjerë vlerësimi, për arsye se ai njeh gjendjen dhe raportet shoqërore më mirë se çdo individ dhe se vetëm ai ka në dispozicion mjetet ligjore për t'i përmirësuar ato. "Objektivat legjitimë të *interesit publik* si ato që ndiqen në kuadrin e masave të reformës ekonomike, ose masat e hartuara për të arritur drejtësi më të madhe shoqërore, mund të kërkojnë një rimbursim më të vogël se vlera e plotë e tregut."[12]

Parashtresat e mësipërme përbëjnë standarde tashmë të pranuara, mbi të cilat orientohet Gjykata Kushtetuese për të analizuar pajtueshmërinë ose jo me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të dispozitave që janë objekt shqyrtimi. Prandaj, qëllimi i ligjvënësit për rregullimin e drejtë dhe në përputhje me kriteret kushtetuese të çështjeve të së drejtës së pronës që kanë lindur nga shpronësimet, shtetëzimet dhe konfiskimet, vlerësohet dhe gjykohet nga shqyrtimi i dispozitave të këtij ligji në tërësinë e tyre.

Mbështetur në analizën që Gjykata Kushtetuese u bën dispozitave, objekt shqyrtimi, ajo nxjerr konkluzionin se në përmbajtjen e tyre nuk janë mënjanuar parimet dhe kriteret kushtetuese që parashikohen në nenin 41 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë.

Është e vërtetë që ligjvënësi, nëpërmjet nenit 3 pika 2 dhe nenit 5 të ligjit "Për kthimin e kompensimin e pronës", ka shprehur vullnetin për të rregulluar vetëm kthimin dhe kompensimin e pronës së paluajtshme, duke përjashtuar nga objekti i këtij ligji çështjet që i përkasin kthimit dhe kompensimit të pronës së luajtshme. Ligjvënësi, duke e përkufizuar konceptin "*pronë*" vetëm për sendet e paluajtshme, nuk mohon të drejtën e ish-pronarëve mbi sendet e luajtshme. Një përjashtim ligjor i këtillë nuk duhet kuptuar si kundërshtim i ligjvënësit dhe as si mohim për t'u angazhuar me rregullimin e këtij problemi shoqëror në të ardhmen. Në mënyrën se si e ka formuluar nenin 3 pika 2 dhe nenin 5 të ligjit, objekt shqyrtimi, ligjvënësi nuk e ka ometuar atë, por ka shprehur një vullnet politik dhe ligjor për t'u marrë me këtë çështje në një kohë të ardhshme.

Gjykata Kushtetuese, në zbatim të funksionit të saj, nuk mund të kontrollojë ose të orientojë paraprakisht vullnetin e ligjvënësit që të veprojë ose jo në një kohë të caktuar. Në këtë vijë arsyetimi, nuk mund të përbëjë çështje të juridiksionit kushtetues vlerësimi i arsyeve që mund të kenë ndikuar te ligjvënësi për trajtim të posaçëm të një çështjeje të caktuar, të ndryshme nga ajo që rregullon ligji konkret. Është brenda marzhit vlerësues të ligjvënësit mënyra e rregullimit të një çështje të caktuar, ndërsa është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të kontrollojë nëse rregullimi me ligj i kësaj çështjeje është bërë në përputhje me Kushtetutën dhe parimet themelore të saj.

Gjykata Kushtetuese konstaton se një ndër kriteret kushtetuese që gjen zbatim në këto dispozita ligjore të sipërcituara është "*interesi publik*". Çdo ndërhyrje ndaj pronës mund të justifikohet vetëm nëse është në interesin publik ose të përgjithshëm. "Marrja e pronës në bazë të një politike të llogaritur për të arritur drejtësi shoqërore brenda komunitetit mund të përshkruhet saktësisht si politikë në interesin publik."[13] Prandaj, i njihet e drejta ligjvënësit që, për arsye të ekzistencës së interesit publik, të mund të kufizojë hapësirën e disponimit të pronës private. Me qëllim që një ndërhyrje e tillë ndaj së drejtës së

[9] Shih më gjerë vendimin e Gjykatës Kushtetuese Gjermane; BverfGE 58, 225 (300)
[10] Vendim i Gjykatës Kushtetuese Gjermane; BverfGE 52, 1
[11] Po aty.
[12] Monica Carss-Frisk: E drejta e pronës; Manualet e të drejtave të njeriut, nr. 4; Një udhëzues për zbatimin e nenit 1 të protokollit 1 të KEDNJ, 2001, faqe 27.
[13] Monica Carss-Frisk; Një udhëzues për zbatimin e nenit 1 të Protokollit 1 të KEDNJ, faqe 26.

pronës të jetë e justifikuar, është e domosdoshme që të ekzistojë edhe një marrëdhënie përpjestimore midis mjeteve të përdorura dhe synimit që kërkohet të realizohet. Mbi këtë bazë, sistemi ligjor duhet të përmbajë një sërë garancish procedurale për të siguruar që ndikimi i tij mbi të drejtën e pronës të mos jetë arbitrar dhe as i paparashikueshëm.

Nga ky këndvështrim i problemit, përjashtimin ligjor për kufizimin e kthimit dhe kompensimit të tokës bujqësore, që përmban neni 6 i ligjit, Gjykata Kushtetuese nuk e konsideron si të pajustifikuar. Kjo dispozitë ligjore ka parashikuar kufizimin për kthimin dhe kompensimin e tokës bujqësore deri në 60 ha, por një masë e tillë, jo vetëm që tejkalon në mënyrë të pakrahasueshme sipërfaqen minimale që vendoste ligji nr.7699, datë 21.04.1993 "Për kompensimin në vlerë të ish-pronarëve të tokës bujqësore", por është e vlerësueshme nga ligjvënësi në varësi të gjendjes që diktojnë rrethanat, në të cilat ndodhet toka bujqësore në Shqipëri.

Përsa i përket dispozitave të tjera ligjore të kundërshtuara prej kërkuesit, ato parashikojnë, si kthimin pa kufizim të pronave të paluajtshme, ashtu edhe forma të ndryshme të kompensimit, sipas kuptimit kushtetues të shpërblimit të drejtë. Këto forma kompensimi që parashikon ligji "Për kthimin dhe kompensimin e pronës" dhe posaçërisht neni 11 i tij, synojnë të vendosin një ekuilibër të drejtë ndërmjet interesave të ndryshme.

Në këto kushte, u takon organeve të autorizuara nga ligji "Për kthimin dhe kompensimin e pronës" për të bërë, rast pas rasti, vlerësimin si për ekzistencën e problemit të interesit publik që përligj kufizimin e së drejtës së pronës, ashtu edhe të masave që duhen marrë për të ndrequr situatën, nëpërmjet kompensimit të drejtë të pronës.

Konsiderimet e mësipërme shpjegojnë kuptimin që kanë në të vërtetë nenet 6, 7, 8 dhe 13 të ligjit, objekt shqyrtimi, të cilat orientohen nga kriteret kushtetuese të "interesit publik" dhe të "shpërblimit të drejtë". Prandaj, përderisa në përmbajtjen e tyre ekzistojnë kriteret që parashikon neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, Gjykata Kushtetuese nuk gjen elemente antikushtetutshmërie.

Lidhur me pretendimin e kërkuesit për antikushtetutshmërinë e nenit 9 të ligjit "Për kthimin dhe kompensimin e pronave", Gjykata Kushtetuese e çmon të nevojshme t'i referohet vendimit të saj nr 26, datë 2.11.2005, me të cilin është vendosur shfuqizimi si antikushtetues i pikës 1 të nenit 9 të këtij ligji. Pavarësisht nga shkaku që ka shërbyer në vendimin e sipërcituar për të shpallur këtë dispozitë ligjore si të papajtueshme me Kushtetutën, shkak i ndryshëm nga ai i pretenduar prej kërkuesit, Gjykata Kushtetuese konkludon se, në një rast të tillë, çështja mbetet pa objekt shqyrtimi. Përsa i përket pikës 2 të këtij neni, kërkuesi nuk ka parashtruar asnjë pretendim për antikushtetutshmërinë e tij.

Duke sintetizuar përfundimet e kësaj analize doktrinare, përfundime që rrjedhin edhe nga qëndrimi i konsoliduar i mbajtur në jurisprudencën kushtetuese europiane dhe në atë shqiptare për çështjet që lidhen me procesin e kthimit dhe të kompensimit të pronave të shtetëzuara dhe të shpronësuara, Gjykata Kushtetuese konkludon se në dispozitat ligjore, objekt i këtij gjykimi, nuk rezulton të jenë shkelur kriteret që parashikon neni 41 i Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 131, shkronja "a"; 134, pika 1, shkronja "f" të Kushtetutës, si dhe në nenin 72 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.